

ÅRSPLAN 2026-2027

Høle og Riska barnehagene

Hommersåk - Høle - Riska

INKLUDERING
FELLESSKAP
VENNSKAP

SAMMEN FOR BARNAS BESTE

SANDNES KOMMUNE

ÅRSPLAN FOR HOMMERSÅK BARNEHAGE 2026-2027

PRESENTASJON AV VIRKSOMHETEN/BARNEHAGEN

Høle, Hommersåk og Riska barnehage er en del av virksomheten Høle og Riska barnehagene, med felles virksomhetsleder og styrer i hver barnehage. Barnehagene samarbeider tett for å sikre en trygg, robust og kvalitetsrik drift, samtidig som hver barnehage ivaretar sitt særpreget og nærmiljø. Forsand barnehage er også en samarbeidende virksomhet.

Høle barnehage

Høle barnehage startet opp i 1987 og flyttet i 1992 inn i egne lokaler i Høle samfunnshus. I 2011 fikk barnehagen nye moderne lokaler, tilpasset fleksibel bruk og endrede behov i nærmiljøet. Barnehagen gir tilbud til barn fra 0-6 år, og består av to fløyer/baser Fjære (barn født i 23, 24 og 25) og Flo (barn født i 23, 22 og 21).

Høle barnehage er en naturlig og viktig del av barnehagebarns oppvekstmiljø på Høle. Barnehagen rekrutterer barn fra selve Høle og bygdene rundt. Barnehagen ligger sentralt på Høle, nær skole, bibliotek, idrettsanlegg og flotte naturområder med skog, fjell og sjø. Skogsbasen ved Trommelarshåla brukes aktivt i det pedagogiske arbeidet. Høle barnehage har et nært samarbeid med lokalmiljøet og bidrar til å skape trygghet, tilhørighet og gode opplevelser for barna.

Hommersåk barnehage

Hommersåk barnehage åpnet i 1986 og ligger sentralt i Riska bydel. Barnehagen har fire avdelinger, med tilbud til barn fra 0–6 år: Gullfiskene og Krabbestua (0-3 år) Tareskogen og Fiskekroken (3-6 år).

Barnehagen har nærhet til skoler, bibliotek, Bryggen og flere flotte naturområder som brukes aktivt til lek, læring og utforskning. Områdene rundt Stemmen, Neset, Øykhagen, Hommersåkfjellet og Riska stranda gir gode muligheter for varierte naturopplevelser. I tillegg har barnehagen tilgang til stor lekeplass, Misjonsmarka og egne uteområder som brukes daglig.

Riska barnehage

Riska barnehage startet opp i 1972 og flyttet inn i nye og utvidede lokaler i 1996. Barnehagen har tre avdelinger med tilbud til barn fra 0-6 år: Marihøna 0-2 år, Sommerfugl 2-4 år, Tusenbein 4-6 år

Barnehagen ligger sentralt i Riska bydel, nær skole, bibliotek og Bryggen. De flotte naturområdene rundt Stemmen, Neset, Øykhagen, Hommersåkfjellet og Riska stranda brukes aktivt i det pedagogiske arbeidet og gir barna gode opplevelser i naturen året rundt.

BARNEHAGENE SITT SATSNINGSOMRÅDE 2026-2027

- **Inkludering gjennom lek**

Rammeplanen sier at leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal bidra til den gode barndommen ved å gi barna mulighet for lek som kilde til trivsel. Lek er en grunnleggende livs – og læringsform. I lek kan barna bidra med lyst og engasjement. Barn som leker viser evne til å slappe av, la seg rive med, og ha det morsomt alene eller med andre. Lek er en kilde til humor og glede, og gjennom ulike former for lek får barna mulighet til å uttrykke seg og kjenne at egen opplevelsesverden gjelder.

ÅRSPLAN:

Alle barnehager skal, i henhold til Barnehageloven og Rammeplanen, utarbeide en årsplan. Årsplanen skal synliggjøre hvordan barnehagen arbeider med rammeplanens områder, være et forpliktende arbeidsdokument for personalet og godkjennes av barnehagens samarbeidsutvalg. Planen bygger også på Kvalitetsplan for et helhetlig utdanningsløp i Sandnes kommune.

KVALITETSPLAN:

Kvalitetsplanen skal bidra til høy kvalitet i barnehager og skoler i Sandnes kommune. Barn og unge skal oppleve et helhetlig utdanningsløp preget av felles verdier og holdninger. Planen skal støtte kunnskapsbasert praksis, felles standarder og brukes som grunnlag for planlegging, vurdering og evaluering i den enkelte barnehage. [Les Kvalitetsplanen](#)

INNSATSOMRÅDER I KVALITETSPLANEN

Inkludering, fellesskap og vennskap.

Leken har en egenverdi og en sentral plass i barnehagen. Gjennom lek utforsker barn verden, utvikler relasjoner, uttrykker tanker og følelser, bearbeider erfaringer og skaper mening sammen med andre. Lek er barnas viktigste lærings- og utviklingsarena, og danner grunnlaget for inkludering, fellesskap og vennskap. Det er gjennom lek barn lærer om seg selv, om andre og om verden rundt seg. Lek gir grunnlag for språk, sosial kompetanse, kreativitet, utforskning, medvirkning og danning. Derfor skal lek danne rammen for alt arbeid i barnehagene.

For å sikre at alle barn opplever trivsel, utvikling, mestring og tilhørighet, skal arbeidet preges av tre innsatsområder: inkludering, fellesskap og vennskap. Innsatsområdene bygger på hverandre og utvikles gjennom lekende praksiser, relasjoner og møter mellom barn og voksne.

Inkludering

Alle barn skal oppleve at de hører til i barnehagens lekende fellesskap. De skal bli møtt med respekt, omsorg og anerkjennelse, og erfare at de er betydningsfulle for fellesskapet. Hvert barn skal få mulighet til å delta ut fra egne forutsetninger og oppleve at deres tanker, uttrykk og initiativ blir sett, verdsatt og tatt på alvor.

Slik gjør vi det hos oss:
• Personalet er til stede, tilgjengelige og aktive i barnas lek • Barn får støtte til å delta i lek og samspill med andre • Mangfold anerkjennes og verdsettes som en ressurs • Personalet oppdager og følger opp tegn på utenforskap • Barnas stemmer blir hørt og tillagt betydning i hverdagen

Fellesskap

Alle barn skal oppleve trygghet, tilhørighet og glede i møte med andre. De skal erfare at de er en viktig del av fellesskapet, at de kan bidra med sine ressurser og at deres deltakelse har betydning. Gjennom lek og felles opplevelser skal barna få erfaringer med samarbeid, omsorg, medvirkning og ansvar for hverandre.

Slik gjør vi det hos oss:
• Personalet legger til rette for lekende fellesskap der alle kan delta • Relasjoner preget av omsorg, respekt og tillit står sentralt • Barn får erfaring med samarbeid, medvirkning og felles opplevelser • Fellesskapet utvikles gjennom lek, undring og utforskning • Personalet støtter barna i å vise omsorg og ta hensyn til hverandre

Vennskap

Alle barn skal oppleve å ha noen å leke med og være sammen med. De skal erfare nærhet, tillit og gjensidighet i relasjoner, og kjenne gleden ved å høre til sammen med andre. Vennskap skal gi barna trygghet, støtte og positive opplevelser, samtidig som de får erfaring med å ta vare på relasjoner og vise omsorg for andre.

Slik gjør vi det hos oss:

- Personalet anerkjenner vennskap som en grunnleggende verdi i barns liv
- Lek prioriteres som den viktigste arenaen for å utvikle vennskap
- Barna får støtte til å bygge, opprettholde og reparere relasjoner
- Personalet hjelper barna med å forstå egne og andres følelser
- Konflikter møtes som muligheter for læring, utvikling og styrking av relasjoner

Utviklingsstøttende barnehage (USB):

Sandnes kommune arbeider etter et helhetlig kvalitetssystem for å styrke allmennpedagogikken gjennom økt kunnskap og handlingskompetanse om hvordan barnehageansatte best kan støtte barn i deres utvikling. Den viktigste faktoren for å fremme barns omsorgs- og læringsmiljø i barnehagen er kvalitet på de ansattes samspill med barna.

Slik gjør vi det hos oss:

- Har en USB tilrettelegger i 10% stilling
- Gjennomfører kollega veiledning
- Utarbeider utviklingsplaner på individuelt, avdeling og barnehagenivå
- Gjennomfører CLASS observasjoner hvert andre år
- Ha USB er tema på personalmøter, avdelingsmøter, ledermøter og planleggingsdager
- Ha høyt fokus på positivt klima, og deltakende voksne i samspill med barna
- Arbeider med å utvikle en god tilbakemeldingskultur gjennom observasjon og kollegiale tilbakemeldinger
- Har fokus på relasjonskompetansen og faglig støtte
- Benytter nettkurs i KS læring og ressurshefte i USB-arbeidet.
- Barnehagene har sitt eget årshjul for USB arbeidet
- Deltar i lærende nettverk

Trygt og godt barnehagemiljø [Barnehageloven kapittel 8: Psykososialt barnehagemiljø](#)

Slik gjør vi det hos oss:

- Barnesamtaler med fokus på trivsel og trygt og godt barnehagemiljø
- Foreldresamtaler med fokus på trygt og godt barnehagemiljø
- Aktiv bruk av smågrupper for å fremme inkludering, tilhørighet og gode relasjoner
- Observerer og kartlegger på individ-, gruppe- og systemnivå for å identifisere behov og sette inn tidlige tiltak
- Benytter ulike kartleggingsverktøy, blant annet relasjonskartlegging og «Bussen», for å få innsikt i barnas opplevelse av fellesskapet
- Arbeider systematisk med USB for å styrke kvaliteten på samspillet mellom ansatte og barn
- Har fokus på traumebevisst omsorg, robuste barn og livsmestring
- Arbeider for at alle barn skal oppleve en trygg og god barnehagehverdag. De ansatte har plikt til å følge med, gripe inn, undersøke og sette inn tiltak ved behov
- Følger barnehagens handlingsplan dersom et barn ikke opplever et trygt og godt barnehagemiljø
- Utvikle ansattes handlingskompetanse gjennom refleksjon og caser på personalmøter og planleggingsdager
- Sikrer at personalet har god kjennskap til regelverket og en felles forståelse av hva et trygt og godt barnehagemiljø innebærer

Strategi for ledelse og medarbeiderskap

«Strategi for ledelse og medarbeiderskap» er utarbeidet av medarbeidere, ledere, tillitsvalgte og verneombud i Sandnes kommune. Strategien beskriver kommunens felles verdigrunnlag. Det vil si de holdninger, atferder og verdier som kjennetegner menneskene som jobber i kommunen. [Les Strategi for ledelse og medarbeiderskap](#)

Strategien skal være:

- Et redskap for å styrke ledernes beslutningskompetanse.
- Et viktig strategisk verktøy i utviklingen av organisasjonen.
- En veiviser for godt medarbeiderskap.

Mål og tiltak i intern kontrakt.

Internkontrakten er et styringsdokument som inngås mellom barnehageeier/kommunaldirektør og virksomhetsleder. Den inneholder felles mål for virksomhetene og eventuelle egne mål for barnehagen. Målene revideres årlig i dialog med barnehagene.

RAMMEPLAN OG PEDAGOGISK PRAKSIS

Lov om barnehager med rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

[Rammeplanen](#) er en forskrift til [lov om barnehager](#). Målet med rammeplanen er å gi styrer, pedagogiske ledere og det øvrige personalet en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet. Rammeplanen redegjør for barnehagens samfunnsmandat, og innholdet skal synliggjøres i årsplanen til barnehagene.

“Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene”

[Barnehagelovens §1 barnehagens verdigrunnlag](#)

Planlegging

Slik gjør vi det hos oss:

- Planlegge det pedagogiske innholdet i barnehagen basert på rammeplanen, årsplanen og progresjonsplanen
- Planlegge ut fra kunnskap om enkeltbarn og barnegruppa
- Bruke observasjon som grunnlag for planlegging
- Basere planleggingen på dokumentasjon, refleksjon og systematisk vurdering
- Basere planleggingen på samtaler med barn og foreldre, brukerundersøkelse og tilbakemeldinger fra foreldre og SU tas med i planleggingen. Vi følger opp barnas interesser
- Personalet har avsatt planleggingstid ut fra tildelte oppgaver
- Brukerundersøkelse

Vurdering

Slik gjør vi det hos oss:

- Vi driver systematisk vurdering
 - Gjennom egne observasjoner, samtaler og vurderinger
 - På møter; gruppemøter, ledermøter og personalmøter - samt planleggingsdager
 - Gjennom samtaler med barna i barnehagen
 - På bakgrunn av tilbakemeldinger fra foreldre
 - Praksisen blir jevnlig evaluert gjennom året
- Personalet må bruke denne kunnskapen i vurderingsarbeidet, og gjennom felles refleksjon lære av egen praksis og bidra til å utvikle barnehagen som pedagogisk virksomhet
- Vi skal bruke progresjonsplanen og dimensjonene i USB, når vi vurderer arbeidet vårt
- Vurdering og evaluering av utviklingsplanen på ulike nivå. Individuell, avdeling og barnehage

Dokumentasjon

Slik gjør vi det hos oss:

Det pedagogiske arbeidet i barnehagen dokumenteres jevnlig. Årsplan og progresjonsplan ligger på barnehagens hjemmeside

Dokumentasjon kan i denne sammenheng være

- skriftlig observasjon av enkeltbarn og barn i grupper
- bilder og film av barn i lek og aktivitet i barnehagen
- tegninger og andre uttrykk som barna har laget
- praksisfortellinger
- bilder fra prosessene som skjer i en aktivitet barna deltar i
- aktiviteter vises på infoskjerm
- barneintervju av de eldste barna
- Ivareta etisk perspektiv og personvern i all dokumentasjon
- Ta med barna i arbeidet med dokumentasjon, både i utforming og samtale/refleksjon etterpå
- Ha en bevissthet rundt hva vi dokumenterer, og hva det skal brukes til
- Nytte seg av tilgjengelig utstyr

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

Slik gjør vi det hos oss:

- Vi deler barna inn i små lekegrupper
- Inkludere barna ved å tilpasse de behovene enkelt individer har, og i tillegg gruppa som helhet
- Samarbeid med ulike aktører rundt barn med spesielle behov
- Rådfører oss med barnehagens PPT rådgiver og laget rundt barnet ved behov. Virksomheten har egen ressursgruppe, hvor laget rundt barnet reflekterer på individ og systemnivå
- Vi observerer og reflekterer om enkeltbarn i samråd med foreldre, og setter inn enkelte tiltak utfra de rammene vi har. Vi bruker observasjonsskjema «alle med» og andre verktøy etter behov
- Ha kunnskap om det enkelte barn
- Sørge for at barn som trenger ekstra støtte får den sosiale, pedagogiske og /eller fysisk tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud
- Sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk støtte inkluderes i barnegruppen og i det allmennpedagogiske tilbudet
- Varsle styrer hvis man får kjennskap eller mistanke om at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø

BARN OG BARNDOM

Slik gjør vi det hos oss:

Vi skal bidra til å ivareta barndommens egenverdi gjennom å:

- Gi rom for lek, humor og glede
- Gi barna felles positive opplevelser
- La barna få oppleve at de har medbestemmelse
- Bidra til at barna får et positivt forhold til seg selv og troen på egne evner
- Bidra til at barna får erfaringer med empati, og utvikler egen empati
- Møte barna med anerkjennelse, respekt og tillit
- Vi skaper gode relasjoner mellom barn – barn og barn - personal
- Være aktive deltakere i lek
- Jobbe med tema ut fra barnas interesser
- Bruke smågrupper som metode for å sikre at alle barn blir sett og får tilstrekkelig støtte i leken
- Arbeide aktivt med barnas sosiale kompetanse, basiskompetanse og kunne håndtere konflikter
- Plan for å sikre at barnehagen har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø
- Fokus på dimensjonen i USB og trygghets sirkelen

DEMOKRATI

Slik gjør vi det hos oss:

- Vi skal møte barna med anerkjennelse, respekt og tillit
- Vi legger til rette for at barna får mulighet til å oppleve tilhørighet til fellesskapet i barnehagen
- La barna få oppleve demokrati, ved å bidra og medvirke til barnehagens innhold utfra egne interesser og forutsetninger
- Gi barna muligheter til å få lov til å påvirke hverdagen gjennom demokratiske valg, eks valg av aktiviteter, måltid og turmål
- Gi barna erfaringer med å finne felles løsninger
- Vi deltar på lokale arrangementer i nærmiljøet
- FN's barnekonvensjon

MANGFOLD OG GJENSIDIG RESPEKT

Slik gjør vi det hos oss:

- Møter barna med anerkjennelse og respekt
- Legge til rette for åpne møter mellom ulike tradisjoner, og det enkelte barns og deres foreldres integritet skal respekteres
- Skape felles opplevelser uavhengig av religion, kjønn, kulturell tilhørighet, ulike familieformer eller alder
- Markering av Samefolkets dag
- Norske og andre kulturers høytider og tradisjoner blir markert på de avdelingene, der kulturen er representert. Dette i samarbeid med foreldrene og deres ønsker
- Markere FN dagen
- Bruker planene for å sikre at barnehagen har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø
- Barna skal oppleve at det er lov å prøve og feile, og oppleve støtte fra ansatte og andre barn
- Fokus på fellesskap, inkludering og mangfold i barnegruppen
- Ha fokus i hverdagen på at barn skaper egen identitet, og opplever respekt for den de er

LIKESTILLING OG LIKEVERD

Slik gjør vi det hos oss:

- Vi skal være bevisst vår rolle som rollemodell for barn og foreldre
- Vi skal gi alle like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen
- Stille åpne spørsmål og gi barna tid til å reflektere og komme med egne svar
- Vi jobber aktivt for å motvirke alle former for diskriminering
- Vi skal være sensitive ovenfor barnas behov og kroppslige uttrykk
- Barna skal få være med på å ta demokratiske valg, og medvirker aktivt i hvordan innholdet i barnehagen skal være
- Bruker planen for å sikre at barnehagen har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

Hvert barn skal kunne gjenkjenne noe som *sitt* i barnehagen, slik at deres identitet blir bekreftet.

Eksempler på identitetsbekreftelse kan være å:

- Invitere til ulike typer samtaler der barna får anledning til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål
- Bruke relevant litteratur og samtale om ulike og unike familiesammensetninger
- Samtale med barna om religiøse og kulturelle uttrykk
- Gi barna kjennskap til og markere merkedager, høytider og tradisjoner i den kristne kulturarven og andre religioner og livssyn som er representert i barnehagen
- Fremheve flagg på avdeling og fortelle om nasjoner som er representert

BÆREKRAFTIG UTVIKLING

Slik gjør vi det hos oss:

- Ha rutiner for daglige og ukentlige miljøarbeid, der barna er aktive deltakere
- Være gode miljøbevisste rollemodeller
- Gi barna erfaringer med og kunnskap om dyr og vekster og deres gjensidige avhengighet og betydning for matproduksjon
- Miljødetektiver, gi barna mulighet til å lære om gjenbruk og resirkulering. Vi har med poser på tur
- Legge til rette for bruk av naturmateriell og gjenbruk i formingsarbeid
- Følge opp og gjennomføre miljøuka, under kommunens felles ryddeaksjon i mai måned
- Gi barna mulighet til å iakttå og lære om dyr, fisk, fugler, insekter og planter
- Utedag og turdager
- Gi barna naturopplevelser i alle årstider og bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen
- Ta barna med på planting hver vår i vår "lille" kjøkkenhage" og følge prosessen gjennom vår, sommer og høst

Miljøfremmende handlinger:

- Vi holder uteområdet og skogen vår ryddig
- Vi dyrker, planter og høster i egen hage
- Vi tilegner oss kunnskap og har fokus på gjenbruk av ulike materialer, under tema miljøvern i årshjulet
- Vi tilegner oss kunnskap om filosofiske betraktninger og naturens livssyklus – gjennom temaarbeid i smågrupper, samlinger og felles opplevelser ute på tur

LIVSMESTRING OG HELSE

Slik gjør vi det hos oss:

- Hjelp til å kunne håndtere utfordringer og regulere følelser og hjelpe barna med løsninger i konflikter
- Dele i smågrupper
- Felles plan for å sikre at barnehagen har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. Planen brukes som refleksjonsverktøy i personalgruppa, og som en konkret plan dersom man får kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø
- Gi tid og rom for at barna skal få utforske omgivelsene kroppslig
- Legge til rette for at barna skal få oppleve motorisk mestring
- Bli kjent med egen kropp
- Støtte barna på vei til mestring og hjelpe dem til gradvis å regulere sine egne følelser
- Vi ønsker å la dem kjenne på følelsen av at det kiler i magen, fremfor å overbeskytte dem
- Positiv og utviklingsstøttende ledelse av barn (utviklingsstøttende barnehage)
- Gi barna mulighet til fysisk og risikofylt lek, som bidrar til smidige og koordinerte kropper som reagerer og handler raskt og riktig. Noe som igjen kan forebygge uhell og skader
- Vi har en dagsrytme som legger til rette for ro og hvile. De barna som har behov for å sove får anledning til det. Barn som ikke har behov for ekstra søvn sikres også ro gjennom rolige aktiviteter som for eksempel lesestund, rolig musikk eller tegning
- Legge til rette for aktiviteter hvor en trener på spesifikke ferdigheter
- Vi følger Retningslinjer for mat og måltider i barnehagen, laget av Sosial- og helsedirektoratet
- Tilby sunn og variert mat
- Gi rom for tankeprosesser på barnas egne premisser
- Personalet skal være sensitive og vise respekt for barnas førstegangsopplevelser
- Gi barna tid og rom til å til å sanse og uttrykke seg
- Legge til rette for barns medskapning

DANNING GJENNOM OMSORG, LEK OG LÆRING

Omsorg

Slik gjør vi det hos oss:

- Vi er gode rollemodeller for utøving av god omsorg
- Besøksdager for nye barn for å bli kjent og skape trygge rammer for oppstart/tilvenning
- Besøksdager på tvers av fløy / avdeling ved bytte fra liten til stor fløy / avdeling
- For at barna skal knytte seg til hverandre legger vi til rette for felles opplevelser i små grupper, som for eksempel samling, lek, turer og måltid
- Skape trivsel og trygghet for barna
- Vi oppfordrer barn til å sette ord på og utrykke ulike følelser, både positive og negative
- Oppmuntre barn til å gjenkjenne og anerkjenne egne og andres følelser

Foreldre og barn kan forvente å møte omsorgsfulle og sensitive ansatte som:

- Er tilstedeværende
- Er tilgjengelig fysisk og emosjonelt
- Er lyttende og observante
- Ser og bemerker barns problemer/utfordringer
- Gir barna rask respons og bekrefter både negative og positive følelser
- Anerkjenner barnas følelser
- Har kjennskap til det enkelte barn
- Er ærlige
- Er fleksible
- Er kontinuerlig opptatt av barnas velvære og gir dem den trøst og hjelp det søker

Lek

Slik gjør vi det hos oss:

- Vi bruker prosjekt/tema som arbeidsmetode, for å gi barna felles erfaring og referanser
- Vi legger til rette for ulike typer lek og læring gjennom å organisere rom, tid og lekemateriell (rommet som den tredje pedagog)
- Vi har fokus på å utvikle pedagogisk lekemiljø
- Vi legger opp dagsrytmen slik at barna får tid og mulighet til ulike aktiviteter og kjennskap til forskjellig lekemateriell
- Rommet skal innby til lek, læring og kreativitet, og materiale/utstyr/leker skal være tilgjengelige for alle barna
- Vi vil skape rom som er fleksible i bruk
- Rommet skal stimulere sansene våre
- Vi har en plan på hvilke leker og materiell som skal være basis på stor og liten avdeling. Dette for å sikre progresjon og gjennomgående kvalitet
- Vi fremmer et inkluderende miljø gjennom å ha et aktivt og tydelig personal som er opptatt av å skape vennskap gjennom lek på barnas premisser
- De ansatte er viktige rollemodeller og bidrar til barns tilegnelse av sosiale ferdigheter
- Ved bruk av observasjon og dokumentasjon vil personalet jevnlig diskutere lekens muligheter, og den ansattes rolle i leken
- Personalet skal være aktiv deltakende i lek sammen med barna

DET ER GJENNOM LEK LÆRINGEN SKJER

Danning

Slik gjør vi det hos oss:

- Vi skal ha fokus på positive handlinger, og fremheve ønsket adferd
- Vi skal se det enkelte barn, og være tett på for å observere og være støttende dersom det er nødvendig
- Vi legger til rette for at barn lærer ved å få prøve selv «learning by doing»
- I ukerytmen er det lagt opp til en veksling mellom aktiviteter i større og mindre grupper
- Vi har fokus på å løfte frem ulikheter som en styrke. Alle har en verdi i seg selv, og er en stor betydning for fellesskapet
- Vi har et nært samarbeid med familiene for å kunne løfte frem mangfold og kultur
- Gjennom samtaler og undring bidrar vi også til barnas forståelse av seg selv og egne følelser
- Løfte frem ulikheter som en styrke
- Sammen med barna skal vi sette ord på opplevelser og handlinger, dette for å bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet
- Vi tilrettelegger for at barna skal få løse oppgaver og konflikter. Dette bidrar til å utvikle kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse
- Personalet støtter barna i å finne løsninger sammen
- Vi legger til rette for at barna skal få delta i beslutningsprosesser og medvirke til barnehagens innhold

Læring

Slik gjør vi det hos oss:

- Vi jobber ut ifra tema og prosjekter, hvor fokuset er barnas iboende kraft til å utforske, oppleve og erfare med hele seg. Dette skaper naturlig progresjon både i forhold til barnehagens innhold, utvikling og læring hos det enkelte barnet
 - Være oppmerksomme på de enkelte barnas interesser og engasjement, og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter
 - Utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold
 - Lytte til og gjøre seg kjent med det enkelte barns interesser, forutsetninger og mestring for å tilpasse aktiviteter
 - Støtte barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner
 - Være nysgjerrige og undrende i møte med, og sammen med barna, over ulike fenomener og opplevelser
 - Sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring
 - Sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsoppgaver
 - Personalet arbeider systematisk med å utvikle barnas sosiale kompetanse, gjennom ulike verktøy (eks. samtalebilder). Dette forebygger diskriminering og mobbing
 - Personalet stiller åpne spørsmål
 - Vi bruker pedagogisk dokumentasjon sammen med barna for å skape forståelse og mening
 - Våre rom er innredet slik at de innbyr til lek og læring. Vi har en standard på for hva som skal tilbys av lekemateriell. Dette sikrer progresjon, varierte opplevelser og utfordringer tilpasset interesser, kompetanse og utviklingsnivå hos det enkelte barnet og barnegruppa.
- «SAMMEN MED DEG SKAPER VI VEL»

BARN MEDVIRKNING

Slik gjør vi det hos oss:

- Barna skal medvirke til barnehagens innhold, gjennom at barnas interesser blir tatt på alvor
- Vi bruker hverdagssituasjonene for å sikre barns medvirkning
- Vi involverer foreldre, ved å informere og gi uttrykk for at det er ønskelig at foreldre medvirker
- Får medvirke i planlegging og evaluering av felles arrangement i barnehagen
- Lytte til og gjøre seg kjent med barns kroppslige og språklige uttrykk
- Se verdien av de uformelle læringssituasjonene i hverdagen
- Være åpne for barns innspill og spontanitet
- Støtte og oppmuntre barn til å aktivt gi uttrykk for sine tanker og meninger
- Være aktive deltakere i lek og følge barnas spor
- Veilede og støtte barn i å finne løsninger på ulike problemstillinger
- Ta i bruk kunnskap og erfaringer fra USB i det daglige arbeid
- Barna får velge hvem de vil leke sammen med
- Temaene våre tar utgangspunkt i barnas interesser. Barna får være med å bestemme innhold og utvikling i prosjektet
- Barna får være med å bestemme innhold i samlinger: sanger, eventyr og aktiviteter
- Barna får være med å bestemme dagsrytmen, der det er mulig
- Barna bestemmer selv når de er ferdige å spise, hva de vil spise, når de må på do, når de er kalde/varme (påkledning på stor avdeling)
- Barna er med på demokratiske valg, der man må ta en avgjørelse på vegne av en hel gruppe
- Barna får velge hva og hvordan man vil utføre en oppgave, ut ifra rammer den voksne har gitt
- Barna er med på å finne løsninger på hverdagslige utfordringer og problemstillinger

SAMARBEID MELLOM HJEM OG BARNEHAGE

Foreldreråd og samarbeidsutvalg.

[Les Lov om barnehager §4](#) og [Les mer om samarbeid mellom hjem og barnehage i rammeplanens kapittel 5](#)

Slik gjør vi det hos oss:

- Møte foreldrene med åpenhet, innsikt og forståelse gjennom den daglige kontakten
- Gi tilbud om foreldresamtaler, 2 ganger i året
- Brukerundersøkelser hvert år, i regi av Sandnes kommune
- Foreldrene får månedsbrev hver måned med mål for kommende måned og en evaluering om måneden som har vært
- Ulike foreldrearrangement som lucia- opptrinn, FN dag, dugnad, avslutninger, evt julevandring.
- Møte de enkelte foreldrene med respekt
- Være imøtekommende overfor alle foreldre
- Informere i hente- og leveringssituasjoner, og bruk av kommunikasjonsverktøyet transponder
- Ta foreldrenes innspill på alvor
- Så langt som mulig å tilpasse virksomhetens innhold og arbeidsform i forhold til de forventningene foreldrene har både som enkeltpersoner og som gruppe
- Gi informasjon om foreldres innflytelsesmuligheter gjennom samarbeid med SU

OVERGANGER I BARNAS LIV

I arbeidet med ny kvalitetsplan for et helhetlig opplæringsløp i Sandnes kommune er det utarbeidet Standard for overganger. [Les standard for overganger i barnehager og skoler i Sandnes](#)

Når barnet begynner i barnehagen

Slik gjør vi det hos oss:
• Vi inviterer nye foreldre til et foreldremøte i mai • Vi har en foreldreaktiv tilvenning hvor foreldrene har en viktig og aktiv rolle i barnets tilvenningsprosess • En av foreldrene setter av minimum 5 dager til tilvenning, men noen barn kan trenge flere dager på å bli trygge • Vi organiserer tilvenning i faste grupper med 3-4 barn og 1-2 tilknytningspersoner • Vi inviterer til besøksdag der barn og foreldre får hilse på personalet, og bli kjent med barnehagen og rommene her • Vi oppfordrer foreldre til å komme på uformelle besøksdager, viktig å avtale tid i forkant med gruppen barnet skal gå på • Vi har en oppstarts samtale med alle nye foreldre i løpet av de første 14 dagene i barnehagen • Bruke tid til informasjon i levering og henting • Personalet må være bevisste sin rolle, og opptre sensitivt i forhold til barnet • Den ansatte skal ha fullt fokus på de barna den følger opp i tilvenning • Bruker trygghetssirkelen som et verktøy for at barn opplever trygghet til lek, utforske og lære

Overganger innad i barnehagen

Slik gjør vi det hos oss:
• Ved overgang fra liten til stor avdeling har vi besøksdag før sommeren og gjennom sommermånedene • Ved oppstart ny avdeling, er det alltid en kjent ansatt som følger barna over de første dagene • Vi har jevnlig samlinger hvor alle barn og voksne deltar, og har arrangementer i regi av barnehagen /evt AU • De ansatte nytter tiden i uteleken til å gjøre seg bedre kjent med barn som skal over på ny avdeling. Vi nærmer oss forsiktig • Overføringsmøte mellom pedagogiske ledere • Personalet må være bevisste sin rolle, og opptre sensitivt i forhold til barnet • Den ansatte skal ha fullt fokus på de barna den følger opp i tilvenning

Overgang til skole

Slik gjør vi det hos oss:
• Barnehagen har et tett og godt samarbeid med skolene i bygda. Samarbeidet bygger på Sandnes kommune sin plan for overgang barnehage-skole, og vi har sammen med skolene laget en plan på hvordan vi ønsker at dette skal være i bygda • Barnehagen og skolene har faste overføringsmøte om våren, samt møter utenom etter behov. Foreldrene må samtykke til informasjonsutveksling før vi kan gi ut informasjon • Naturgruppa sammen med de ansatte på gruppen besøker skolen minimum en gang før sommeren

PROGRESJON

Slik gjør vi det hos oss:
• Vi følger egen progresjonsplan i planlegging og vurdering av eget arbeid i barnehagen • Gjennom progresjonsplanen sikrer vi progresjon hos de ulike aldersgruppene og de ulike utviklingsnivåene barnegruppene består av

FAGOMRÅDENE

Kommunikasjon, språk og tekst.

Slik gjør vi det hos oss:

- Bruke systematisk observasjon for å kartlegge barns språkutvikling.
- Sette inn tiltak der språkutviklingen er sein
- Legger til rette for smågrupper med språkstimulering. Gjennom samtale, dialogisk lesing, bruk av snakkepakken, språktrappa, grep om begreper, digitale verktøy for språkstimulering
- Vi bruker bøker, rim og regler, fortellinger og sanger aktivt sammen med barna
- Vi leser bøker på begge målformer; bokmål og nynorsk
- Støttende språkstrategier i hverdagssamtaler

Kropp, bevegelse, mat og helse

Slik gjør vi det hos oss:

- Legge til rette for at alle barn opplever glede og mestring i fysiske aktiviteter
- Benytte seg av kunnskap om det enkelte barns forutsetninger når en planlegger ulike aktiviteter
- Støtte og oppmuntre i barns utforsking og testing av egne ferdigheter
- Gi barna muligheten til å bevege seg og utforske kroppskontrollen i ulikt terreng
- Tilby barn sunn og næringsrik kost
- La barna få delta aktivt i tilberedelse av måltider
- Gi barna gode rutiner i forhold til hygiene, som håndvask
- Personalet skal delta aktivt i motoriske aktiviteter sammen med barna

Kunst, kultur og kreativitet

Slik gjør vi det hos oss:

- Materiell skal være tilgjengelig for barna
- Tilby og legge til rette for de enkelte barns uttrykk gjennom å benytte ulike materialer
- La prosessene være i fokus
- Støtte og oppmuntre de enkelte til å skape sitt uttrykk
- Gir barna kunstneriske inntrykk som de kan ta med seg inn i kunstleken
- Benevner og fokuserer på språket inn i formingsprosjektene med barna
- Følger barna gjennom en naturlig progresjon i deres kreative prosesser

Natur, miljø og teknologi

Slik gjør vi det hos oss:

- Legge til rette for positive opplevelser i naturen
- Utforske og observere endringer i naturen gjennom årstidene
- Ha fokus på miljøvern og bærekraftig utvikling
- Være undrende og utforskende over ulike fenomener i naturen
- Førskolegruppa besøker Vitenfabrikken
- Faste turdager og turplasser
- Formidle gode verdier og holdninger knyttet til natur, miljø og teknikk
- Være gode rollemodeller, og positive til barns nysgjerrige tilnærming til naturen
- Ta i bruk ny teknologi sammen med barna
- Undre seg å eksperimentere sammen med barna

Antall, rom og form

Slik gjør vi det hos oss:

- Være bevisst ulike matematiske begreper i omgivelsene og ta disse aktivt i bruk
- Bruke bøker, spill, musikk, digitale verktøy og andre materialer for å inspirere barna til matematisk tenkning
- Være aktive deltakere i lek for å støtte og stimulere barnas evne og utholdenhet i problemløsning
- Legge til rette for matematiske erfaringer gjennom barnas lek. Berike barnas lek og hverdag med matematiske ideer og utdypende samtaler
- Samspillssirkler

Etikk, religion og filosofi

Slik gjør vi det hos oss:

- Møte alle barn og foreldre med respekt og forståelse
- Være åpen og nysgjerrig i møte med mennesker og ulike kulturer
- Være bevisst sin rolle som rollemodell
- Forebygge diskriminering og annen uønsket adferd
- Markere ulike merkedager fra norsk kultur, og eventuelle andre kulturer som er representert i barnegruppa. Her må personalet være i dialog med foreldre i forhold til om de ønsker at barnehagen skal markere

Nærmiljø og samfunn

Slik gjør vi det hos oss:

- Legge til rette for at barna blir kjent med barnehagens nærmiljø
- La barna få delta i demokratiske valg
- La barna bli kjent med lokalhistorie og lokale tradisjoner
- Gi barna en forståelse av ulike tradisjoner, levesett og familieformer
- Personalet skal vise respekt for ulike kulturer og tradisjoner

Trafikksikker kommune/trafikksikker barnehage.

Sandnes kommune er en trafikksikker kommune. Det innebærer blant annet at kommunen har en trafikksikkerhetsplan. Også barnehagene er involvert i arbeidet med trafikksikkerhet. Dette innebærer at barnehagens trafikkopplæring integreres som en del av omsorgs- og opplæringsarbeidet og nedfelles i barnehagens årsplan.

[Les mer om trafikksikker kommune på kommunens hjemmesider.](#)

[Les mer om trafikksikre barnehager på tryggtrafikk.no](#)

Barnehagens praksis på området og planer for utvikling av barnehagens trafikkopplæring.

Trygg i trafikken

Barna har rett til en trygg og god oppvekst, der trafiksikkerhet inngår. Trafiksikkerhet er de voksnes ansvar, og vi er rollemodeller for barna. Med å etablere holdninger og vaner tidlig vil det være lettere å tenke trafiksikkerhet senere. Barn er trafikanter hver dag, enten som passasjerer, fotgjenger og etter hvert syklist.

Trafiksikkerhet i barnehagen

- Barnehagens trafikkopplæring integreres som en del av omsorgs- og opplæringsarbeid
- Barnehagen har utarbeidet rutiner for å ivareta sikkerheten på tur og ved bruk av kollektivtransport
- Hvis barnehagen bestiller buss eller annen transport til tur skal vi kreve transportmiddel med godkjent sikkerhetsutstyr og bilbelte

Foreldresamarbeid/samarbeid mellom barnehagen og hjemmet

Foreldre og barnehageansatte er viktige rollemodeller for barna. Vi oppfordrer og ønsker at foreldre følger regler og rutiner ved henting, ikke slipp barna alene ut på parkeringsplassen. Foreldre går først ut og sist inn i bilen. Motoren stoppes/skrus av. Foreldre benytter seg av oppmerkede parkeringsplasser. Vi har faste rutiner for hvordan vi opptrer med barna og på tur i nærmiljøet. Barna trener på å lære å stoppe, gå sakte, se seg for til alle kanter, vente på tur og ta hensyn til hverandre hvis de skal bli trygge trafikanter.

Trafikkopplæring i barnehagen:

- Barna lærer trafikkregler for fotgjengere
- Barna lærer om bruk av sansene sine i trafikken
- Barna lærer om bruk av bilbelte, sykkelhjelme og reflekser
- Barnehagen tar i bruk Lyset og Tarkus, et trafikkpedagogisk opplegg for barnehagen, som verktøy

Barnehagen skal utarbeide en handlingsplan for trafiksikkerhet. Denne omhandler tiltak for å øke trafiksikkerhet på og utenfor barnehagens område, samt tiltak for å øke bevissthet rundt trafiksikkerhet.

TAUSHETSPLIKT

Alle som jobber i barnehagen er pålagt taushetsplikt og må skrive under på et taushetsløfte i forhold til informasjon vedrørende barn, de foresatte og personalet.

POLITIATTEST

Alle som jobber i barnehagen, må legge fram politiattest ved tiltredelse. Attesten skal vise om vedkommende er siktet, tiltalt eller dømt for seksuelle overgrep.

SAMARBEIDSPARTNERE

Barnehagen har mange samarbeidspartnere. Det er blant annet pedagogisk psykologisk tjeneste – PPT, styrket barnehagetilbud, helsestasjon, barne- og familieenheten, senter for flerspråklige barn og unge - FBU og skole.

Barnehagen har en lovpålagt [opplysningsplikt til barnevernet](#) som gjelder forhold de blir kjent med der barns helse og utvikling står i fare.

Barnehagens egne planer: Progresjonsplan